महिला व बाल कल्याण विभाग, जिल्हा परिषद, कोल्हापुर

महिला व बाल कल्याण विभागाकडिल योजनासाठी जिल्हा परिषद अंदाजपत्रकातील 10 टक्के रक्कम महिला व बाल कल्याण विभागासाठी राखुन ठेवण्यात येते.
ग्रामविकास विभागाकडिल शासन निर्णय दि 24/01/2014 व शासन शुध्दीपत्रक दि 19/01/2021 अन्वये 10 टक्के जि.प स्वनिधी मधील योजना महिला व बाल कल्याण समितीच्या मान्यतेने राबविण्यात येतात.

सन 2023-2024 ची 10 टक्के जि.प स्वनिधी तरतुद र.रु 2,83,30,000/-इतकी आहे.

महिला व बाल विकास विभागाकडील कर्मचारी

एकूण कार्यरत पदे - 04

†.Ûîú. अ.क्र.	संवर्ग	मंजूर पदे	कार्यरत पदे	रिक्त पदे
1	कक्ष अधिकारी	01	01	0
2	वरिष्ठ सहा.लेखा	01	01	0
3	कनिष्ठ सहाय्यक	01	01	0
4	परिचर	01	01	0

महिला व बाल कल्याण विभाग, जिल्हा परिषद कोल्हापूर

सन 2023-24 मध्ये 10% जि. प स्वनिधीमधुन राबविण्यात येणाऱ्या योजना

अक्र	लेखाशिर्ष क्रमांक	योजनेचे नांव	योजनेस लावण्यात आलेली तरतुद	ÜÖ“ÖÔ ¸üŒÛú´Ö ¹ý¯ÖµÖê	2024-25 Ûú¸üßŸÖÖ ÃÖ´ÖÙ¯ÖŸÖ Ö Ûêú»Öê»Ö ß ¸üŒÛú´Ö	×¿Ö»»ÖÛú ¸üŒÛú´Ö ¹ý¯ÖµÖê	शेरा
	18 संकिर्ण मबाक	**अ गटातील योजना 50% प्रमाणे (प्रशिक्षण)**					
1	2236-0103	ग्रामिण भागातील मुलींना व महिलांना व्यावसायिक प्रशिक्षण देणे. (फूड प्रासेसिंग)	3500000	0	3500000	0	सन 2024-25 मध्ये योजना राबविणेकरीता निधी समर्पित
2	2236-0104	समुपदेशन केंद्र / हेल्पलाईन केंद्राना अनुदान देणे	762000	612000	0	150000	वित्तप्रषण गट स्तरावर वितरीत
3	2236-0105	कार्यालयीन खर्च	350000	350000	0	0	कार्यालयीन खर्च, संगणक खरेदी कार्यवाहीत
4		माता सक्षमीकरण किशोरवयीन मुलींना व महिलांना जेंडर बाबत तसेच आरोग्य व कुटूंब नियोजनाबाबत प्रशिक्षण	1000	0	0	1000	
5	2236-0106	बालवाडी व अंगणवाडी सेविका, मदतनीस, पर्यवेक्षिका यांना प्रशिक्षण देणे	1100000	123320	976680	0	शिल्लक तरतुद समर्पित
6	2236-0108	महिला व बाल कल्याण समिती सदस्यांचा अभ्यास दौरा	0	0	0	0	0
7	2236-0107	बालवाडी व अंगणवाडी सेविका, मदतनीस,पर्यवेक्षिका, यांना पुरस्कार देणे आदर्श अंगणवाडी सेविका पुरस्कार	700000	502020	0	197980	पुरस्कार वितरण कार्यक्रम न झालेमुळे खर्च कमी
8	2236-0111	7 वी ते 12 वी उत्तीर्ण मुलींना MS- CIT प्रशिक्षण अनुदान देणे	2685000	2683000	0	2000	DBT व्दारे वर्ग
9	2236-0113	महिला व बाल कल्याण योजनांची प्रचार, प्रसार व प्रसिध्दी व दस्तवेज खरेदी करणे इत्यादी.	500000	499998	0	2	
10	2236-0115	"तारांगणा" कला, क्रिडा व शिक्षण क्षेत्रात विशेष प्राविण्य मिळविलेल्या मुलींचा सत्कार	400000	287890	0	112110	पुरस्कार वितरण कार्यक्रम न झालेमुळे खर्च कमी
11		**संकीर्ण**	2000	0	0	2000	

ब गटातील योजना 50% प्रमाणे							
12	2236-0120	अंगणवाडी / बालवाडींना साहित्य पुरविणे - (शैक्षणिक, लेखन साहित्य)	7777000	4999968	2777000	32	5000000/- देयक सादर उर्वरित 2777000 समर्पित
13	2236-0117	कुपोषित मुलां- मलींसाठी तसेच गरोदर महिला व स्तनदा मातांसाठी अतिरिक्त आहार पुरविणे	2500000	2499840	0	160	अनुदान खर्च
14	2236-0118	ग्रामिण भागातील सर्वसाधारण घटकातील महिलांना पिठाची गिरण अनुदान पुरविणे DBT	2501000	2494800	0	6200	DBT व्दारे वर्ग
15	2236-0128	ग्रामिण भागातील सर्वसाधारण घटकातील महिलांना ओला / सुका मसाला मशिन अनुदान पुरविणे DBT	2500000	2494800	0	5200	DBT व्दारे वर्ग
16	2236-0121	इ. 5 वी ते 12 वी मध्ये शिकत असलेल्या सर्व साधारण घटकातील मुलींना सायकली पुरविणे DBT	2915124	2912000	0	3124	DBT व्दारे वर्ग
17	2236-0129	अनाथ/ एकल मुलींसाठी शैक्षणिक साहित्य खरेदीसाठी अर्थसहाय्य	501000	500000	0	1000	DBT व्दारे वर्ग
		संकीर्ण	5000	0	0	5000	
एकुण ब			**18699124**	**15901408**	**2777000**	**20716**	
एकंदर एकुण अ + ब			**28699124**	**20959636**	**7253680**	**485808**	**73.03%**
समर्पित केलेली रक्कम रुपये			**7253680**	**0**	**0**	**0**	
शिल्लक तरतूद व खर्च			**21445444**	**20959636**	**7253680**	**485808**	**97.73%**
जिल्हा वार्षिक योजना (विघयो) मधील योजना							
अक्र		**योजनेचे नांव**	**योजनेस लावण्यात आलेली तरतुद**	**खर्च रक्कम रुपये**		**शिल्लक रक्कम रुपये**	**शेरा**
1	2225-E 516	अनुसुचित जातीतील इ. 5 वी ते 12 वी मध्ये शिकत असलेल्या मुलींना सायकली पुरविणे DBT	2500000	1992000		508000	DBT व्दारे वर्ग

महिला व बाल कल्याण विभाग जिल्हा परिषद कोल्हापूर

जि. प.स्वनिधी व शासन निधीमधून राबविणेत येणा-या योजना सन 2023-24

योजना क्रमांक 1

- **योजनेचे नांव :-   महिला समुपदेशन केंद्र चालविणे.**
- **तरतुद- 7,62,000/-**
- **समुपदेशन केंद्र संख्या- 08 ठिकाण-** मुख्यालय,राधानगरी,शाहुवाडी,गडहिंग्लज,पन्हाळा,कागल,हातकणंगले, शिरोळ.
- **मानधन-**समुपदेशक यांना रु 9000/- दरमहा,50 टक्के जि.प.स्वनिधी, 50 टक्के पं.स सेस-विधिसल्लागार मानधन दरमहा रु 12000/- (जिल्हा स्तर)
- **योजनेचा उद्देश-** ग्रामीण भागातील महिलांना त्यांचे वैयक्तिक,सामाजिक व कौंटुंबिक अडचणी बाबत मार्गदर्शन सल्ला देऊन अडचणीचे निवारण करणे.
- समपुदेशन केंद्रात ग्रामीण भागातील कोणीही महिला आपली तक्रार घेऊन जाऊ शकते व त्यावर उपाय शोधू शकते. त्यासाठी कोणतेही शुल्क देणेची आवश्यकता नाही.
- **(राज्य महिला आयोगाची " सुहिता" हेल्पलाईन 7477722424)**

योजना क्रमांक-2

- **योजनेचे नांव :-** इ.5 वी ते 12 वीत शिकत असलेल्या मुलींना सायकली खरेदीचे अनुदान देणे. (सर्वसाधारण घटक)

- **तरतुद-** 29,15,124/-प्रति लाभार्थी देय अनुदान-4000/-

- **योजनेचा उद्देश -** ग्रामीण भागात एस.टी. ची सोय नसते किंवा शाळेच्या वेळेत एस.टी. नसते. त्यामुळे मुली शाळेत जाऊ शकत नाहीत. चालत जाण्यामुळे बराचसा वेळ वाया जाऊ शकतो.सायकलीमुळे वेळेची बचत होते व मुलींचे शाळेतील गळतीचे प्रमाण थांबते.

- **लाभार्थी निवडीचे निकष**
- लाभार्थी मुलगी ग्रामीण भागातील असावी.
- लाभार्थी मुलगी इयता 5 वी ते 12 वी मध्ये शिकत असली पाहिजे.
- लाभार्थीचे वास्तव्य ते शाळा यातील अंतर कमीत कमी 2 कि.मी. किंवा 1 कि. मी. पेक्षा जास्त असावे.
- अनुदान मर्यादा जिल्हा परिषदेकडील खरेदी समिती निश्चित करेल ती राहील.
- लाभार्थींना देय असलेले अनुदान तालुका स्तरावरुन डिबीटी व्दारे लाभार्थीच्या खातेवर वर्ग केले जाते.
- लाभार्थी उद्दिष्ट -728 साध्य-728

योजना क्रमांक -3

- **योजनेचे नांव-** ग्रामीण भागातील इयता 7 वी ते 12 वी पर्यंत शिकणा-या मुलींना संगणक प्रशिक्षणकरीता अनुदान देणे.

- **तरतुद-26,85**,000/-

- **देय अनुदान-**MS-CIT-3000/-,GCC/TBC-4000/-,CCC/Tally-2500/-

- **योजनेचा** उद्देश **-** ग्रामीण भागातील मुली संगणकाचे ज्ञान घेऊन त्याचे कौशल्य विकसीत करु शकतात. नोकरी व व्यवसायासाठी संगणकाची मदत होते.

- **लाभार्थी योजनेस पात्र होण्याचे निकष-**
- लाभार्थी ग्रामीण भागातील रहिवासी असावी.
- लाभार्थी संगणक परीक्षा उत्तिर्ण झालेली असावी.
- लाभार्थी दारिद्रय रेषेच्या कुटूंबातील असावी. अथवा वार्षिक उत्पन्न रु. 120,000/- पर्यंत असावे.
- अनुदान मर्यादा जिल्हा परिषदेकडील खरेदी समिती निश्चित करेल ती राहील.
- लाभार्थींना देय असलेले अनुदान तालुका स्तरावरुन डिबीटी व्दारे लाभार्थीच्या खातेवर वर्ग केले जाते.
- सन 2023-24 मध्ये 643 लाभार्थींना लाभ मंजूर करणेत आला आहे.

योजना क्रमांक 4

- **योजनेचे नांव :-** ग्रामीण भागातील अनु-सूचित जातीतील इ.5 वी ते 12 वीत शिकत असलेल्या मुलींना सायकल खरेदीचे अनुदान देणे. (विशेष घटक योजना)

- **तरतुद-**25,00,000/-

- **योजनेचा उद्देश -** ग्रामीण भागात एस.टी. ची सोय नसते किंवा शाळेच्या वेळेत एस.टी. नसते. त्यामुळे मुली शाळेत जाऊ शकत नाहीत. चालत जाण्यामुळे बराचसा वेळ वाया जाऊ शकतो.सायकलीमुळे वेळेची बचत होते व मुलींचे शाळेतील गळतीचे प्रमाण थांबते.

- **लाभार्थी निवडीचे निकष-**
- लाभार्थी मुलगी ग्रामीण भागातील असावी.
- लाभार्थी मुलगी इयता 5 वी ते 12 वी मध्ये शिकत असली पाहिजे.
- **लाभार्थी अनु-जातीतील असलेचा सक्षम प्राधिकारी यांचा जातीचा दाखला किंवा शाळा सोडल्याचा दाखला आवश्यक.**
- लाभार्थींचे वास्तव्य ते शाळा यातील अंतर कमीत कमी 2 कि.मी. किंवा 1 कि. मी. पेक्षा जास्त असावे.
- अनुदान मर्यादा जिल्हा परिषदेकडील खरेदी समिती निश्चित करेल ती राहील.
- **लाभार्थी उद्दिष्ट-500**

योजना क्र- 5

- **योजनेचे नांव- "तारांगणा योजना"** राज्यस्तरावर कला,क्रिडा व शिक्षण या क्षेत्रात विशेष प्राविण्य मिळविलेल्या 18 वर्षाखालील मुलांचा व मुलींचा सत्कार करणे
- **तरतुद- 4,00,000/-**
- **योजनेचा उद्देश -** ग्रामीण भागातील मुलींना कौशल्य विकासासाठी चालना मिळावी व त्यांना योग्य सन्मान मिळावा. **योजनेचे निकष-**
- सदर योजनेअंतर्गत 18 वर्षाच्या आतील मुलां-मुलींचा सत्कार करणेत येईल.
- लाभार्थींचे प्रस्ताव बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांचे कार्यालयाकडून मागविणेत येतील.
- पात्र लाभार्थीची निवड जिल्हा क्रिडा अधिकारी (क्रिडा प्रकारासाठी) / शिक्षणाधिकारी (माध्य)शिक्षणाधिकारी (प्राथ) (कला व शिक्षण प्रकारासाठी) महिला व बाल कल्याण समितीव्दारे करणेत येईल.
- क्रिडा प्रकारासाठी जिल्हा क्रिडा अधिकारी यांची शिफारस आवश्यक.
- क्रिडा प्रकारासाठी शासन मान्य क्रिडा प्रकारात राज्य अथवा त्यापेक्षा उच्च स्तरावर प्राविण्य मिळविलेले असावेत.
- वैयक्तिक क्रिडा प्रकारात राज्यस्तरावर अथवा त्यापेक्षा उच्च स्तरावर प्रथम, व्दित्तीय,तृतिय क्रमांकाचे प्राविण्य मिळविलेले असावे.
- सांघिक क्रिडा प्रकारात राज्यस्तरावर प्रथम,व्दित्तीय व तृतीय क्रमांक आलेल्या संघातील कामगिरीमुळे राष्ट्रीयस्तरावर निवड झालेले लाभार्थी असावेत. अथवा उच्च स्तरावरील संघात वैयक्तिक निवड झालेली असावी.
- कला व शिक्षण प्रकारात राज्य स्तरावर प्रथम,व्दित्तीय व तृतीय क्रमांक प्राप्त केलेल्या मुला- मुलींची निवड कणेत येईल.
- सदर योजनेसाठी खालील क्रिडा पकारांचा समावेश करणेत यावा.
- **अ)** ऑलपिंक गेम्स, कॉमन वेल्थ गेम्स या प्रमुख आंतरराष्ट्रीय स्पर्धामध्ये समावेश असलेल्या खेळ प्रकाराना या
- योजनांचा लाभ देणेत येईल.
- **ब)** ज्या वर्षात लाभ द्यावयाचा आहे त्या वर्षाच्या लगतच्या पार पडलेल्या व पुढील आयोजित होणा-या ऑलपिंक गेम्स, एशिएन गेम्स मध्ये समावेश असलेल्या खेळ प्रकाराचा विचार करणेत येईल.
- **क)**शालेय क्रिडा स्पर्धा , खेलो इंडिया युथ गेम्स व एकविध खेळाच्या अधिकृत आंतरराष्ट्रीय ,राष्ट्रीय तसेच राज्यसंघटनाव्दारा आयोजित अजिंक्यपद क्रिडा स्पर्धामधील सहभागी तसेच प्राविण्य धारक खेळाडूना सदर योजनेचा लाभ देणेत येईल.
- **ड)या** खेळामध्ये लगोरी,विटी दांडू,मलखांब, दोरीचा मलखांब इत्यादि शिवछत्रपती पुरस्कार व जिल्हा क्रिडा पुरस्कारासाठी पात्र खेळांचा समावेश करणेत येईल
- पात्र खेळाडूंना खालीलप्रमाणे रोख रक्कमेची बक्षिसे, शिल्ड व प्रमाणपत्र देऊन गौरविण्यात येईल.

  अ) राज्यस्तरीय स्पर्धा -प्रथम क्र रु. 5000/- व्दित्तीय क्र रु. 4000/- तृत्तीय क्र- रु. 3000/-

  ब)- राष्ट्रीयस्तरीय स्पर्धा-प्रथम/व्दित्तीय/तृत्तीय/सहभाग रु. 7500/-

  क)आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा- प्रथम/व्दित्तीय/तृत्तीय/सहभाग रु. 10000/-
- लाभार्थी निवडीचे अंतिम अधिकारी महिला व बाल कल्याण समितीस राहतील.

योजना क्र- 6

- **योजनेचे नांव** :- आदर्श अंगणवाडी सेविका/ मदतनीस/पर्यवेक्षिका/मिनी अंगणवाडी सेविका यांना पुरस्कार देणे.

- **तरतुद-**7,00,000/-

- **नियम अटी :-**
- प्रत्येक प्रकल्पातून गुणानुक्रमे प्रथम,व्दित्तीय,तृत्तीय सेविका व मदतनिस यांची निवड करणेत येईल.सदर पुरस्कारार्थींना प्रथम क्रमांक रु. 5000/- व्दित्तीय क्रमांक रु. 4000/- तृत्तीय क्रमांक रु. 3000/- एवढी बक्षिसाची रक्म्कम देऊन शिल्ड व प्रमाणपत्रासह गौरविण्यात येईल.
- प्रकल्पातील प्राप्त प्रस्तावामधून जिल्हयातून तीन मिनी अंगणवाडी सेविका यांची गुणानुक्रमे प्रथम ,व्दित्तीय ,तृत्तीय अशी निवड करणेत येईल.मिनी सेविका यांना अनुक्रमे रक्क्म रुपये
- 5000/- रु. 4000/- व रु. 3000/- बक्षिसांची रोख रक्क्म तसेच शिल्ड व प्रमाणपत्र देऊन गौरविण्यात येईल.
- प्रकल्पातील प्राप्त प्रस्तावामधून जिल्हयातून तीन पर्यवेक्षिका यांची गुणानूक्रमे प्रथम,व्दित्तीय,तृत्तीय अशी निवड करणेत येईल व त्यांना शिल्ड व प्रमाणपत्र देऊन गौरविणेत येईल.

- **योजनेचे नांव :-** ग्रामिण भागातील सर्वसाधारण घटकातील महिलांना स्वयंरोजगारासाठी **पिठाची गिरण** अनुदान पुरविणे.

- **तरतुद-** 25,00,000/-प्रति लाभार्थी देय अनुदान-10,800/-

- **योजनेचा उद्देश -** ग्रामीण भागातील सर्वसाधारण घटकातील महिलांचे जीवनमान उंचावणे,घरच्या घरी व्यवसाय करता यावी यासाठी पिठाची गिरण करीता अनुदान देणेत येते.
- **लाभार्थी निवडीचे निकष**
- लाभार्थी ग्रामीण भागातील रहिवासी असावी.
- लाभार्थीने विहित नमुन्यातील प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक राहील.
- लाभार्थी महिला दारिद्रय रेषेच्या कुटूंबातील असावी अथवा
- वार्षिक उत्पन्न रु.1,20,000/- चे आतील असावे.
- लाभार्थीने वस्तू खरेदीची पक्की पावती सादर करणे आवश्यक राहील.
- लाभार्थीने यापूर्वी लाभ घेतलेला नसावा.
- अनुदान मर्यादा जिल्हा परिषदेकडील खरेदी समिती निश्चित करेल ती राहील
- सन 2023-24 मध्ये 231 लाभार्थींना लाभ मंजूर करणेत आला आहे.

- **योजनेचे नांव :-** ग्रामिण भागातील सर्वसाधारण घटकातील महिलांना स्वयंरोजगारासाठी **ओला / सुका मसाला मशिन** अनुदान पुरविणे.
- **तरतुद-** 25,01,000/-प्रति लाभार्थी देय अनुदान-10,800/-
- **योजनेचा उद्देश -** ग्रामीण भागातील सर्वसाधारण घटकातील महिलांचे जीवनमान उंचावणे,घरच्या घरी व्यवसाय करता यावी यासाठी ओला मसाला मशिनकरीता अनुदान देणेत येते.
- **लाभार्थी निवडीचे निकष**
- लाभार्थी ग्रामीण भागातील रहिवासी असावी.
- लाभार्थीने विहित नमुन्यातील प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक राहील.
- लाभार्थी महिला दारिद्रय रेषेच्या कुटूंबातील असावी अथवा वार्षिक उत्पन्न रु.1,20,000/- चे आतील असावे.
- लाभार्थीने वस्तू खरेदीची पक्की पावती सादर करणे आवश्यक राहील.
- लाभार्थीने यापूर्वी लाभ घेतलेला नसावा.
- अनुदान मर्यादा जिल्हा परिषदेकडील खरेदी समिती निश्चित करेल ती राहील
- सन 2023-24 मध्ये ओला मसाला मशिन 103 व सुका मसाला मशिन 83 लाभार्थींना लाभ मंजूर करणेत आला आहे.

• लेक लाडकी योजना 2023 •

शासन निर्णय क्र.एबावि-2022/प्रक्र251/का.6 दि.30 ऑक्टोबर 2023

1 एप्रिल 2023 रोजी व त्यानंतर जन्माला येणाऱ्या मुलींसाठी लेक लाडकी योजना

योजनेची उदिष्ट्ये

- मुलीच्या जन्मास प्रोत्साहन देऊन मुलींचा जन्मदर वाढविणे.
- मुलींच्या शिक्षणास चालना देणे.
- मुलींचा मृत्युदर कमी करणे व बाल विवाह रोखणे.
- शाळाबाह्य प्रमाण 0 (शून्य) वर आणण्यासाठी प्रोत्साहित करणे.
- कुपोषण कमी करणे.

लाभाचे स्वरूप

1) मुलीचा जन्म झाल्यावर रु.5,000/-
2) मुलगी पहिलीत गेल्यावर रु.6,000/-
3) मुलगी सहावीत गेल्यावर रु.7,000/-
4) मुलगी अकरावीत गेल्यावर रु.8,000/-
5) मुलीला अठरा वर्ष पूर्ण झाल्यावर रु.75,000/-

एकुण लाभ रु.1,01,000/-

सन 2023-24 मध्ये 657 लाभार्थींना लाभ मंजूर करणेत आला आहे.

महिला व बाल कल्याण विभागाकडिल आडिट परिच्छेद गोषवारा

अ.क्रं	विभागाचे नांव	लेखा परिक्षण तपशिल	एकुण परिच्छेद	80 टक्के उदिष्ट	सादर केलेले परिच्छेद	मान्य परिच्छेद	अनुपालन तयार परिच्छेद	प्रलंबित परिच्छेद
1	महिला व बाल कल्याण विभाग	स्थनिक निधी लेखा	95	76	49	31	07	38
2	महिला व बाल कल्याण विभाग	पंचायत राज समिती	35	28	12	0	04	12
3	महिला व बाल कल्याण विभाग	महालेखापाल	0	0	0	0	0	0
4	एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना	स्थनिक निधी लेखा	44	35	24	18	05	12
5	एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना	पंचायत राज समिती	07	06	04	00	00	02
6	एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना	महालेखापाल	02	02	01	00	00	01

धन्यवाद ..